

ဆက်တိုက်စီ.

THE MORNING STAR.

အကကြို၁၇.

ယူလီ—စရီးအနံ ၁၈၅၈.

အဘဉ်ဂ.

Vol. XVII.

JULY, 1858.

No. 7.

Rev. S. Quala.

၁ရက်ကျော်လ်.

လာ ၁၈၅၈ မှ်၅း ၁၂ နံ၁တနံ၁အံ၁ယကွဲးစံးတၢ်ထဲတၢ်ကမိးတၢ်လာယမၤတၢ်, လဲၤတၢ်အဝဲၢ်အကျဲၤတဖၣ်ခိအပျံၢ်အဘိၣ်၁ရၣ်မးမးယွၤအဖိအလံၤအိၣ်လာတပူၤလၢလၢတဖၣ်ကၠုၣ်ညါန့ၢ်ဟူတၢ်ကမိးလီၤ. မ့ၢ်ယွၤပၢ်မူပၢ်ဝဲၤစံးယၤအဘျးအဖိၣ်မိးယကစံးတၢ်န့ၢ်ဟူစံးယွၤမၤတၢ်လာယစူပူၤ ယခဲၣ်ညါတဖၣ်ခိယထံၣ်တၢ်, ယန့ၢ်ဟူတၢ်အမိးန့ၣ်မၣ်မၣ်လီၤ. စံးတၢ်အမုၢ်အိၣ်မိးယွၤအဖိအလံၤစူပူၤမိးမိး ခဲလၢၣ် ခဲဆုၣ်ကိးပူၤကိးဂၤစံးတက့ၢ်လီၤ. အၤမ့ၢ်.

မိးလာမၤ၅း ၁၁ နံ၁န့ၣ်၁ရၣ်ဖိၣ်ခိၤခိၣ်ဖိတဂၤ ယဲတုၤအိၣ်ပှၤ လၢပကၤအဟံၣ်န့ၣ်စံးမိးပကိးအိၣ်, လဲၤအုၣ်ကမိးတၢ်မိးပှၤလီၤ. မိးအတတိၤဖဲအံၤပၢ်ကိးအါထီၣ်ကမိး၁၀၀လီၤ. မိးလာမၤ၅း ၁၂ နံ၁တနံ၁န့ၣ်ပတုၤပနဲၣ်ပူၤအဟံၣ်တဖိလီၤ. မိးဖဲန့ၣ်၁ရၣ်ဝံးတကၢ်ညါတၢ်ပၢ်ထီၣ် ပၢ်လံတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အခိၣ်ထံးအပျံၢ်အဘိၣ် ၁၅ ဂၤလံ, တၢ်ဆၣ်မိးမၤတၢ်တဂ့ၤတဝၢ်တၢ်တဖၣ်တဖၣ်လၢအမၤတၢ်၁မူတၢ်ပယၢ်အစိမိးပှၤမ့ၢ်မိးဘျးအၤအိၣ်န့ၣ်၁က့ၤအါအါကလဲၣ်မိးပတဘျးစံးတၢ်ဖဲန့ၣ်လၢအအံၤတဘျးအံၤနီၣ်တဂၤတၢ်.

မိးလာမၤ၅း ၁၃ နံ၁တနံ၁န့ၣ်ပတုၤလၢဝဲၤတီၢ်ခၤ, ဝဲၤခါခၤ “ငွေတံၣ်ဝဲ” အဟံၣ်လီၤ. မိးဖဲန့ၣ်၁ရၣ်, ၁ရၣ် ဝံးတကၢ်ပၢ်ထီၣ် ပၢ်တုၤခွၢ်ကိးလံ တၢ်အိၣ်ဖိၣ် အခိၣ်ထံးအပျံၢ်အဘိၣ် ၅၀ ဂၤလံ, မိးမၤဝဲၤဝဲၤစိမိးကိးဂၤစံးလၢကစၢ်ယွၤအပူၤလီၤ. မိးပှၤဖဲန့ၣ်မ့ၢ်မိးဘျးအၤအိၣ်ဝဲအါဂၤလီၤ.

မိးန့ၢ်တၢ်အခွဲးကဲက့ၤကမိးဝဲလၢအပျံၢ်ကဘိၣ် ၁၇ ဂၤလီၤ. မိးပမၤကမိးဝဲဖဲခိၣ်ဖဲန့ၣ်လီၤ. အပိၣ်ခွါ ၄ ဂၤမိးအပိၣ်မုၢ် ၁၃ ဂၤလီၤ. မိးမ့ၢ်၁ရၣ်၅ၣ်ဖိဘျးဝဲလီၤ. အဝဲၣ်ခိအံၤ, ဝဲၤယပစ့ၢ်မိးယတတၢ်ခဲမိးဝဲကွၢ် ဝဲၤမိးတၢ်ခဲလၢၣ်တၢ်. မၤဝဲၤဖိန့ၣ်မိး ပှၤကဲထီၣ် ဝဲလၢအပျံၢ်အဘိၣ်ထဲ ၁၇ ဂၤဖိလီၤ.

မိးလာလီၤ ၁၆ နံ၁တနံ၁န့ၣ် ပလဲၤဆူကလံၤမိးတခိလၢဘျးဖျိၣ်ထီၣ် ခိဖိမိးက့ၤအၤအကျါတၢ်လီၤ. မိးပလဲၤလၢက့ၤမ့ၢ်ထူၣ်မိးပထံၣ်လၢပှၤယဲအိၣ်က့ၤ ၁ရၣ်ဖိၣ်ခိၤခိၣ်ဖိတဂၤန့ၣ်လၢအမၤတၢ်တၢ်ဆူးတၢ်ဆါနးမးအစိလီၤ. မိးအဝဲၣ်န့ၣ်န့ၢ်ဟူဝဲလၢအမၤ တၢ်တၢ်ဆူးတၢ်ဆါနးမးမိးဂၤဆၢထၢၣ်တဖၣ်ဖဲမိးပှၤမိးက့ၤကမိက့ၤဝဲလီၤ. မိးယဝဲၣ်မိး၁ရၣ်၅ၣ်ဖိခိ

၈၁အံၤ, ပလဲၤဆူဒီးမးဒါဒီးတုၤဝဲလၢမုၢ်ဃုာ်လီၤဖးဖိလီၤ ကွၢ်လီၤအခါလီၤ. ဒီးမးဒါအံၤ ပလဲၤအိၣ်ဝဲလၢ “လိပ် သို” လီၤ. ဒီးပုၤဒီးမးဒါဒီးအံၤမ့ၢ်သ့ၣ်ဖျါဝဲလိာ်ခံဖိလီၤ. ဒီးဃုဒီးဘျးအ ဝးအိၣ်ဝဲတဘျးဂၤလီၤ. မၤဝးဒ်န့ၣ်ဒီးပဘျးအိၣ်ပဝဲလိာ်အပျီၣ်အဘိၣ်အခိၣ်ထံးပုၤပိၣ်ခါ ၅ ဂၤလီၤ. အဝဲခွၢ်အံၤဒီးတုၤအဝဲခံန့ၣ်ညါခါကိးလံာ်, ကွၢ်ဒီးဝးဒ်ခါကိးတက့ၢ်. ယွၤဒီးကဲလိာ် ကွၢ်ကိးလံာ်အပျီၣ်အဘိၣ်အဒိ, လၢအစိအကမိၤဒုၣ်ဒီးဒါဝဲသ့ၣ်ဖျါဝဲလိာ်ခံဖိအပူၤအံၤတခါလံာ်, ယွၤအဖိအလံာ်ဝးဘိခွၢ်ဒုၣ်ဒါ.

ဒီးလၢလါ ၁၇ နံၤတနံၤန့ၣ် ပတူၤလၢလုၣ်ဝဲဒါလီၤ. “လိပ်သိုၣ်ခါ” ဒီးပုၤဃုဒီးဘျးခါ ကိးအဝဲဒဲန့ၣ်အါဂၤလီၤ. ဒီးပဆူၣ်နီၤဝဲကွၢ်ဝဲဒီး, ဝဲခံဝဲဒီးကမိၤဒီးလီၤ. ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကမိၤအ ခွဲးကဲကွၢ်ဝဲလၢအပျီၣ်အဘိၣ် ၅ ဂၤလီၤ. အပိၣ်ခါ ၄ ဂၤဒီးအပိၣ်မုၢ်တဂၤလီၤ. ဒီးမ့ၢ်ခါရၣ် ဂျါဖိဘျးဝဲလီၤ. ဒီးမ့ၢ်ခါကိးသ့ၣ်ဖျါဝဲလိာ်ခံဖိလီၤ.

ဒီးလၢလါ ၁၈ နံၤတနံၤန့ၣ် ပတူၤလၢလံးလွဲးဒါလီၤ. “လိပ်သိုၣ်ခါ” ဒီးပုၤဃုဒီးဘျးကမိၤ အဝဲဒဲန့ၣ်အါဂၤလီၤ. ဒီးပဆူၣ်နီၤဝဲကွၢ်ဝဲဒီး, ဝဲခံဝဲဒီးကမိၤဒီးလီၤ. အဝဲခွၢ်ဝဲလၢအံၤဒီးကွၢ် အဝဲဒဲလိာ်တုၤခါကိးလံာ်ခံန့ၣ်လံာ်, မ့ၢ်အမၤဝဲကမိၤဒီးပဝဲဒါ ကစၢ်ယွၤမၤစၢၤ အဖိအ လံာ်အစိဒိၣ်မးလီၤ. ဝးဒ်ခါဒီးပုၤတက့ၢ်, ဝးဘိခွၢ်ဒါ. ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အခွဲး ကဲဘၣ်ကွၢ်ကမိၤ ဝဲလၢအပျီၣ်အဘိၣ်အဒိ ၆ ဂၤလီၤ. အပိၣ်ခါ ၄ ဂၤဒီးအပိၣ်မုၢ် ၂ ဂၤလီၤ. ဒီးမ့ၢ်ခါရၣ်ဂျါ ဖိဘျးဝဲလီၤ. ဒီးမ့ၢ်ခါကိးပုၤသ့ၣ်ဖျါဝဲလိာ်ခံဖိတက့ၢ်ခွၢ်လီၤ.

ဒီးလၢလါ ၁၉ နံၤတနံၤန့ၣ် ပတူၤလၢလံးဒါအဟံၣ်ခါရၣ်ပူၤတခါလီၤ. “ခဲလျှော်ခါ” ဒီး ပုၤဝဲအံၤတပူၤအံၤအိၣ်ခါဂၤတက့ၢ်လီၤ. ဒီးဆိအဟံၣ်တဖျါဝဲလီၤဆိ တဖျါဝဲလီၤဆိဒိတ လၢပပလီၤအဒိလီၤ. တမၤကၤကုၣ်မၤဝဲဘၣ်အဟံၣ်တၣ်, ဒီးဃုဒီးဘျးခါကိးအဝဲဒဲတ နီၤလီၤ. ဒီးအဝဲခွၢ်တပူၤအံၤဒီးကွၢ်တုၤခါကိးလံာ်အဝဲဒဲပုၤလိာ်ဝဲဒါန့ၣ်ညါလံာ်. ဒီးအဂျါအံၤ, ကိးဒီးဝဲအမံၤလၢလၢဝဲဒါဝဲဒါဝဲဒါလီၤ. ဒီးတစုစုပပလီၤကိးခါကိးလၢ “လိပ် သိုၣ်ခါ” လီၤ. ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အခွဲးကဲကွၢ်ခါကိး ဝဲလၢအပျီၣ်အဘိၣ် ၃ ဂၤလီၤ. အပိၣ်ခါ ၂ ဂၤဒီးအပိၣ် မုၢ် ၁ ဂၤလီၤ. ဒီးမ့ၢ်ခါရၣ်ဂျါဖိဘျးဝဲလီၤ. ဒီးမ့ၢ်ခါကိးသ့ၣ်ဖျါဝဲလိာ်ခံဖိလီၤ.

ဒီးလၢလါ ၂၀ နံၤတနံၤန့ၣ် ပလဲၤမုၢ်ထူၣ်ဒီးတူၤလၢကိၣ်မတီၢ်ခံ “ယဗိုၣ်ခါ” အဟံၣ် ဝဲဒါပူၤလီၤ. ဒီးပုၤဝဲအံၤတပူၤအံၤတမၤဝဲဘၣ်အဝဲဒဲကမိၤတၣ်, အခိၣ်တလိာ်တတူၢ် လိာ်တၣ်ပုၤတၣ်, ဟးခဲလၢဒီးအိၣ်လၢတံၣ်ထံးခါဂၤဂၤအကျဲၣ်ပိၣ်မုၢ်တဖၣ်ဒါလီၤ. မၤ ဝးဒ်န့ၣ်ဒီးပလဲၤတူၤမုၢ်ဘၣ်ဒီးပတူၤလၢဒါဒါအဟံၣ် “ကွၢ်အုၣ်ဒ်ယ” “တောဝဲသိုၣ်ခါလေ ခါ” အဝဲဒဲပူၤလီၤ. ဒီးအဝဲခွၢ်တပူၤအံၤမၤဝဲကမိၤဒီးလီၤ. ဘၣ်ဘၣ်ဒီးမ့ၢ်အခွဲးကွၢ်ဒီးအ ဝဲဒဲဒီးအတၢ်ခွၢ်ညါတအိၣ်အါဒီးဘၣ်. ဒီးမ့ၢ်မုၢ်အိၣ်သ့ၣ်အနံၤတၣ်ဝဲဒီးပအိၣ်ဖဲန့ၣ်ခံဖိလီၤ. အဝဲခွၢ်အကိာ်အံၤ, ဘျးစးလိာ်အဝဲဒဲဒီးပပလီၤဖိအထံအကိာ်လီၤ. မၤဝးဒ်န့ၣ်ဒီးဃုဒါထုက ဖၣ်န့ၣ်အဂီၢ်လၢကစၢ်ယွၤအါအါတက့ၢ်. ယွၤအဖိအလံာ်, ဝဲဒါမးမးအပျီၣ်အဘိၣ်ဝဲဘိ ခွၢ်ဝဲခဲလၢလၢတပူၤလၢလံာ်, ဃရံးအတၢ်အိၣ်ဖျါဝဲဒါ, ဒီးအဝဲခွၢ်တဖၣ်အံၤ, မ့ၢ်ပုၤသ့ၣ် ဖျါဝဲလိာ်ခံဖိခဲလၢလီၤ.

ဒီးလၢလါ ၂၂ နံၤတနံၤန့ၣ် ပတူၤလၢပတၢ်စိဒါဝဲ “ပြေၣ်ခါ” အဟံၣ်ခါရၣ်ပူၤလီၤ. ဒီးပုၤ ဝဲအံၤတပူၤအံၤမ့ၢ်ခါကိးပုၤဒီးဒါအဝဲဒဲလီၤ. ဒီးအိၣ်ဘျးဝဲဒီးမၤပုၤဒါအဟံၣ်လီၤ. ဒီးမ့ၢ် သ့ၣ်ဖျါဝဲလိာ်ခံဖိ “ကွၢ်အုၣ်ဒ်ယဝဲဘိ” လီၤ. ပုၤဒုၣ်ဖိမ့ၢ်အအိၣ်ဆိးအါလဲၣ်ပပံးတဝဲဘၣ်,

ယလဲလီၤထီၣ်လၢလၢဂီၤဝၢၣ်ဝဲဒၣ်အကစၢၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ် ယက္ခၢ်မိတၢ်ဆူကလံၤထံး၊ ကလံၤမိး၊ ဆူမ့ၢ်
ထီၣ်ဒိၣ်ပှၤအတံၣ်အိၣ်၊ အခဲးအိၣ်ၣ်ၣ်တုၤပက္ခၢ် တကတၢ်လၢၤဘၣ်လီၤ၊ ဒီးတန့ၢ်ဟူၣ်ဒိၣ်
ဘၣ်ယုၤအကလုၢ်အကထီၣ်ဘၣ်၊ ဒီးမ့ၢ်လၢပှၤဆဲးဆူၣ်မၤဘၢဖိခဲလၢၣ်လီၤ၊ ဘၣ်ဆၣ်ဒိၣ်ပှၤ
န့ၢ်ဟူၣ်ယုၤအကလုၢ်အကထီၣ်တပၣ်ကီၤအဝဲးဘၣ်၊ ပှၤအိၣ်ပှၤပှၤပှၤပှၤထဲထဲအံၤ၊ ယုၤအ
ဖိအလံၤခွၢ်ဒၤ၊ ပကမၤဂီၢ်လဲၣ်၊ မ့ၢ်ဘွဲၣ်ထီၣ်ခံဖိခဲလၢၣ်လီၤ၊

ယက္ခၢ်ကွၢ်ဒိၣ်ယဝဲးထူးထီၣ်လၢကစၢၢ်ယုၣ်နူးစးဖဲဒီးတၢ်ကတိၤ လၢအခံးဝဲဘူဒါမးမ့
မ့ၢ်ပှၤကူးတၢ်တခါဒီးမးတဘိၣ်န့ၢ် အခိၣ်ဒိၣ်မးလီၤ၊ ကီၢ်တဖၣ်အံၤ၊ ဖၢတဖၣ်အိၣ်တၢ်နးနးက
လဲၣ်ဒါမးလီၤ၊ ဒီးကစၢၢ်ကလိၣ်အိၣ်တီၣ်ကတံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်
ဗွဲဘါထုကဖၣ်န့ၢ်ပဂီၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်ပကမၤတၢ်ယုၤအတၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး ကစိမိလၢပကအိၣ်ဆူၣ်
အိၣ်မးအဝဲးဒါအါ တက့ၢ်၊ ဝရၣ် မးမးအပျီၢ် အဘိၣ်ဝဲဒၣ်ဘိယုၤ အဖိအလံၤခဲ လၢၣ်ခွၢ်
ဒၤ၊

ဒီးလၢလါ ၂၃ နံၤတန့ၢ်န့ၣ်ပယဲကွၢ် ကဒါကွၢ် ပလီၢ်ခံ ဆူကလံၤထံး တခါဒီးပ တုၤလၢ
ကျိၣ်မထီၣ်ခံအတံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်
“ယမိၣ်ဂ္ဂၢၤ၊ ကမိၣ်န့ၣ်” လီၤ၊ ဒီးမ့ၢ်ပှၤဟံၣ်ဖိအိၣ်ဝဲခဲ
လၢၣ်ဒိၣ်ပအိၣ်ခံကဒိၣ်ဖဲန့ၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ပကစံၣ်တဲၤတဲၤလီၤဒါလၢကစၢၢ်ယုၤအကလုၢ်အကထီၣ်
တံၢ်လီၤဆဲးတက့ၢ်လီၤ၊ အဝဲးဒါအံၤ၊ လၢပယဲတခါန့ၣ်တတူၢ်လီၤတဝဲဘၣ်ပှၤဘၣ်၊ ဒီးဟး
ဝဲလီၤ၊ တုၤပယဲကွၢ်ကဒါကွၢ်တခါဒီးဗွဲကညးပှၤနးနးကလဲၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ပကစံၣ်တဲၤတဲၤလီၤဒိၣ်ကွၢ်
ဒိကွၢ်တၢ်လၢအိၣ်ဒိၣ်ခံဖဲန့ၣ်တဒါလီၤ၊ ဒီးပက္ခၢ်ထီၣ်လၢယုၤအခဲဒိၣ်ဒိၣ်ပဝဲဒၣ်ဒါအိၣ်ပှၤဒါ
ဖဲန့ၣ်တဒါလီၤ၊

ဒီးလၢလါ ၂၄ နံၤတန့ၢ်န့ၣ်ပလဲလီၤထီၣ်ကဒါကွၢ်ဆူမ့ၢ်ထီၣ်တခါဒီးလၢမ့ၢ်ပှၤလီၤဖးဖိအ
ခါန့ၣ်ပတုၤလၢလီၤဟံၣ်ဒါအတံၣ် ဝရၣ်ပှၤလီၤ၊ ဒီးတၢ်အလီၤဖဲအံၤတပူၤအံၤ၊ ပှၤဒိၣ်အဝဲး
အိၣ်ဝဲဒၣ်ဂၤ၊ ဒီးတဒိၣ်ဘၣ်အဝဲးတခါအိၣ်ဝဲဒါမးလီၤ၊ ဘၣ်ဆၣ်ဒိၣ်ပမ့ၢ်လၢလၢဆူညါက
စၢၢ်ယုၤကမၤစၢၢ်ဒါဒိၣ်ဒိၣ်ကွၢ်အဝဲးခဲလၢၣ်လီၤ၊ လီၤဟံၣ်ဒါ “ငပိုးဂ္ဂၢၤ” ဒီးမ့ၢ်ခွၢ်ကီးဘွဲ
ထီၣ်ထီၣ်ခံဖိလီၤ၊ အမိၣ်ငတဖၣ်ပှၤတခါဒိၣ်ဒိၣ်အမူးဘၣ်၊

ဒီးလၢလါ ၂၅ နံၤတန့ၢ်န့ၣ် ပတုၤကဒိၣ်လၢဝဲဒၣ်ကစၢၢ်ပျီၢ်ဒါအတံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်တံၣ်
ဒီးပှၤဖဲအံၤတပူၤအံၤတခါဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်
ဘၢဒိၣ်အာဝဲဒိဝဲလၢပျီၢ်နးနးကလဲၣ် ဒီးအဝဲးတဝဲထီၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဘၣ်အါအါဘၣ်၊ မ့ၢ်ယုၤအဖိအ
ကမိၤဒီးဝဲထီၣ်ဝဲထဲအံၤလီၤ၊ မၤဝဲဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ပတြၢၤယုၤလၢပပူၣ်ခဲဒီးခဲဒိၣ်မး
လီၤ၊ ယုၤအဖိအလံၤခွၢ်ဒၤ၊

ဒီးလၢလါ ၂၆ နံၤတန့ၢ်န့ၣ်ပတုၤလၢစၢၢ်မါဒါ “ဖေအိၣ်ဂ္ဂၢၤ” အတံၣ်လီၤ၊ ဒီးအဝဲဒၣ်တပူၤ
အံၤမ့ၢ်ခွၢ်ကီးဘွဲထီၣ်ထီၣ်ခံဖိ လၢအတဖၣ်ဘၣ်အဆူၣ် ဒီးတခါဘၣ်ပဒိၣ်အမူးခွၢ်ကီးလီၤ၊
ဒီးတခါညါဒိၣ်ခွၢ်ကီးဘၣ်တၢ်လၢပကစၢၢ်အဝဲးအကျိၣ်အါအါဘၣ်၊ ဘၣ်ဆၣ်ဒိၣ်ပအဝဲဒၣ်ဒိၣ်
အဝဲဒၣ်ဖိဘၣ်အိၣ်ခွၢ်ကီးလံၤ၊ မၤဝဲဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ပမ့ၢ်လၢလၢအကကဲထီၣ်ကွၢ်လၢအပျီၢ်အဘိၣ်
ဆူညါခွၢ်ကီးနီၢ်နီၢ်လီၤ၊ မ့ၢ်အဝဲဒၣ်လဲၣ်ပန့ၣ်လၢကစၢၢ်ယုၤ မၤဝဲဒၣ်လီၤ၊ အဝဲးဒါအံၤ၊ ကစၢၢ်
ယုၤမၤဝဲထီၣ်လဲၣ်အခါဒိၣ်ထံးလံၤ၊ ဒီးကမၤဝဲတုၤအဝဲလီၤ၊ ဝဲဒၣ်ခဲဒီးခဲဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်
ဗွဲတၢ်လၢအိၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်ကီးဝဲဒၣ်လၢပပူၣ်ဖွဲဒီးညါလီၤ၊ ဒိဝဲဒၣ်ဝဲဒၣ်ဘိယုၤ၊

ဒီးလၢလါ ၂၇ နံၤတန့ၢ်န့ၣ်ပတုၤကဒိၣ်လၢလွၢၣ်လီၤဒုအကီၢ်ဟံၣ်ဝဲဒၣ်ပှၤလီၤ၊ ဒီးပှၤဖဲ

အံၤတပူၤအံၤတခွၢ်ညါတဝၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ် ဘၢ်နိတမံၤတၢ်, မိးမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးပှၤသ့ၣ်တီၣ်ခဲမိ
လီၤ.တၢ်ဆဉ်မိးတနီၤနီၤစ့ၢ်မိးဘျးစ့ၢ်ကိးလံာ်အဝးလံာ်လီၤ.တၢ်ဆဉ်မိးပတဟ့ၣ်လီၤ.မိးတၢ်အ
ခွဲးနိတဝၢ်တၢ်.

မၤဝးစိန့ၣ်မိးဆူညါပှၤသ့ၣ်တီၣ်ခဲမိတဖၣ်အံၤ. မိအကကဲတီၣ်တၢ်က့ၤစ့ၢ်ကိးလၢအပျဲၢ်
အဘိၣ်မိးစ့ၢ်တီၣ်ထုတဖၣ်န့ၢ်အဂီၢ်တက့ၢ်. ဝရၣ်မးမးအပျဲၢ်အဘိၣ်လွၤအမိအလံာ်ဝးဘိခွၢ်
ဒၤ. မိးလံာ်တုၤယၤလၢယမိယလံာ်တအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်အတၢ်အတၢ် မိးပလီၤ မးလိာ်ကမိးပဝး
မိးဝရၣ်ၣ်ဖိလီၤ. မိးယက့ၤကမိက့ၤယဲဆူယလီၤခဲမိး, ဝရၣ်ၣ်ဖိလဲၤဝဲ တဝၢ်စိဆူညါ
တမိလီၤ.

မိးလၢအ့ၣ်ပိးလးအခိၣ်ထံးတနံၤန့ၣ် ယတုၤက့ၤကမိးလၢအ့ၣ်စ့ၢ်ထၣ်, ယမိယလံာ်အအိၣ်
လီၤ. မိးမ့ၢ်လၢပပၢ်လွၤတဝၢ်အဘျး မးဒိၣ်ဝတးမိး ယထံၣ်တၢ် လၢယမိမ့ၢ်တဖၣ်အိၣ်
ဆူၣ်မၤကဲတီၣ်က့ၤလံာ်ကမိတမိလံာ်မိးယဂ့ၣ်ခဲမိးမ့ၢ်တီၣ်က့ၤဒိၣ်န့ၢ်အလီၢ်တက့ၢ်လီၤ. မၤဝး
စိန့ၣ်မိးစ့ၢ်တီၣ်ထုတဖၣ်န့ၢ်ပကီၢ်လၢကစၢ်လွၤန့ၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်အါအါခိပမၤလွၤ အတၢ်ကချးက
ခွဲကစိဒိတက့ၢ်. ဝးဘိအပျဲၢ်အဘိၣ်ဝရၣ်မးမးလွၤအမိအလံာ်ခဲလၢာ်ခွၢ်ခွၢ်. ဝဂၤ၅၈ အ့
ပိးလးအခိၣ်ထံးတနံၤကွဲးဝံၤဝဲဖဲအ့ၣ်စ့ၢ်ထၣ်အံၤ,ဝရၣ်က့ၢ်လၢအလံာ်လီၤ.

Rev. Sha pau's Journal continued.

မိးမၢ်ၣ်း ၂၃ နံၤပတုၤလၢကျိၣ်မထီၣ်ခဲလီၤ. မိးမ့ၢ်လွၤအဘျးအ ဖြိၣ်ဝတး မိး ပထံၣ်
လိာ်ပဝးမိးယဒိပုၢ်ဝဲၢ် ဝးဘိးဝရၣ် ဝဲၣ်ဖိဖဲန့ၣ်လီၤ. မိးပှၤဖဲအံၤ တထံၣ်န့ၣ် မၤတဝုၤတဝၢ်
တၢ်,မ့ၢ်အာကီၤမၤရၤတဝၢ်န့ၣ်လၢအခိၣ်ထံးအာၣ်လီၤအိလီၤအဝးလၢဝါကတါက့ၤလွၤ
ဝတးမိးမၤတီၣ်ခဲမိၣ်ဝံၤလံာ်, မိးတါလံာ်လွၤအိၣ်လံာ်တမိးညါလံာ်မိးလၢခဲက့ၤန့ၣ်မုၢ်ကီၤလံာ်
န့ၣ်လၢအဝးမိးတၢ်တၢ် တုးလီၤန့ၢ်အိၤဆူတၢ်ခဲးကျါမိးပဝးဝစၣ် ဝမိၣ်န့ၣ်လီၤ. မိးပှၤဟး
ပိာ်အခဲတနီၤလီၤ. မိးပှၤလၢအတဒိကန့ၣ်တၢ်မၤရၤအကလုၢ်န့ၣ်တဟးပိာ်တၢ်အခဲတၢ်,
မိးအိၣ်ဝဲမိးအာဝမိၣ်န့ၣ်လီၤ. မိးအိၣ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ်, တါလွၤလၢအဝးဒုဒိလီၤ. တၢ်ဆဉ်မိး
ခဲကနံၣ်အံၤမ့ၢ်လွၤအဘျးအဖြိၣ်ဝတးမိးအိၣ်စ့ၢ်မိးက့ၤဝဲကစိဒိလီၤ.

မၤဝးစိန့ၣ်မိးမ့ၢ်လွၤဘိးတၢ်စ့ၢ်လီၤက့ၤအဝးလီၤ. မၤဝးစိန့ၣ်ဝးဘိဒိပုၢ်ဝဲၢ်ခွၢ်ခွၢ်,ဝး
စ့ၢ်တၢ်လၢပကစၢ်အပူၤအံၤ တက့ၢ်လီၤ. ယဝဲဒုၣ်မိးဝရၣ်က့ၢ်လၢခဲက့ၤန့ၣ်ပဟးပိာ်လိာ်ပခဲ
လၢမ့ၢ်တြၢအါရံၤ တီၣ် ၄ ဒိအလါဝံၤမိး ပဟးလၢပှၤသ့ၣ်ကျါ မိးကျိးက့ၤ လၢမၢ်ၣ်းအလါ
တဘျးအံၤမိးတၢ်က့ၤတီၣ်တၢ်ခဲၣ်အဖျၢၣ်မိးတၢ်, မိးပခဲမိၣ်ကလၢာ်ဝဲခဲလါ အဘျးမိး
ကလၢာ်ခဲၣ်လၢသ့ၣ်တမိအံၤလီၤ.

မိးမ့ၢ်ခဲးထဲဒုလိာ်အမုၢ်တီၣ်, လၢကလံာ်မိးတမိအံၤလီၤ. မိးမ့ၢ်လၢမုၢ်တီၣ်တမိလၢအ
တုးတီၣ်လၢသ့ၣ်မုၢ်ထုးအကျါတမိန့ၣ်ပတလဲၤမိးတၢ်,မိးပမ့ၢ်လဲၤခဲလၢာ်,လၢသ့ၣ်တမိတုၤအ
ကိးခဲၣ်န့ၣ်ကတၢ် ၃ လါစ့ၢ်စ့ၢ်လီၤ. မိးပလဲၤတၢ်အံၤ,မ့ၢ်ပလဲၤန့ၢ်အချၢလီၤ.တဟံၣ်တ
ဟံၣ်န့ၣ်ပအိၣ်ထဲခဲမိးမိး လၢထဲတမိန့ၣ်မ့ၢ်အါတက့ၢ်လီၤ.

မိးယဲဒုၣ်ယဲခဲပတြၢၤ လီၤယဝးတမ့ၢ်တၢ် လွၤတက့ၤတၢ်, ယထံၣ်တၢ်တၢ်မၤအဝး
အံၤ,တမိလၢလံာ်စိဆံၣ်ပူၤန့ၣ်မိးယဒိကန့ၣ်လီၤ. လွၤမၤတဲတီၣ်ခဲၣ်လၢပကမၤအတၢ်အံၤ

လီၤ. မီးယထံာ်လံာ်တတီၤ, ၅၁စံာ်တဲၤထဲ ၆၃၀ န့ၣ်လီၤ ပစုထံာ်န့ၣ်တံာ်မၤအဂ့ၤလၢယွၤ
ယ့ာ်လီၤပှၤအံၤလီၤ.

မီးယထံာ်ဆဉ်လံာ်တဘျဉ်စံးတံာ်ဒ်န့ၣ်မီးမ့ၢ်အတီၤလီၤ. မီးတဒုဖဲယဒုန့ၣ်ယလဲၤတဆဉ်
ထီၣ်ယဒ်ပုၢ်ဝဲၢ်အာၤခံတထံာ်စီလီၤ. မီးလၢယထံာ်ဖဲထံတုးပူၤန့ၣ် ယဒ်ခိာ်တလၢ အံၤယ
ဒ်ခိာ်တဘျဉ်ဆဉ်,ယဒ်ခိာ်ယံာ်ကတၢၢ်ခဲၣ်န့ၣ်မီးတန့ၣ်တခိမ့ၢ်ခဲၣ်လီၤ. မီးယမၤဒ်န့ၣ်တထံာ်စီလၢ
ယထဲထီၣ်ခိာ်ခိာ်လီၤ. မီးယထံာ်ကမီးစံးထီၣ်ပတြၢၤ လံာ်တတီၤအခိာ် ၁၄၅ ၃၆ န့ၣ်လီၤ.
ယဒုာ်ညါလံာ်တတီၤစံးတံာ်န့ၣ် ဆဉ်ဖးပှၤကညီပဝဲဒ်အံၤလီၤ. မၤခးဒ်န့ၣ်မီးလူၤဆဉ်ယွၤ
အခးတက့ၢ်လီၤ. ခးဘိယွၤအဖိဒုာ်ဒၤ.

မၢ်ၵး ၂၄ နံၤတနံၤပတုၤလၢလီၢ်ဟီၢ်ဒၤအံၤလီၤ. မီးဖဲန့ၣ်ပှၤပှၤမီးက့ၢ်ဒီအခးလၢတ
န့ၣ်အံၤလီၤ. မီးပှၤဖဲန့ၣ်တဟံာ်ဒ်ခိာ်ဒၤ ၄၀ ဗဉ်ဗဉ်လီၤ. မီးလၢအခိာ်ထံးအာၣ်လီၤဒီလီၤ
အခးလၢအကတၢၢ်ယွၤကိးဂၤဒဲးလီၤ. မီးလၢခံက့ၢ်န့ၣ်ပှၤပှၤခိာ်မးတဂၤယဲထီၣ်၁တး
မီးကတီၤလီၤအိၤ၁တးမီးအဂ့ၣ်ယးဂ့ၣ်အခးယးဂီၤ ဝဲဒ်မီးစူးကွံာ်ညိကွံာ် အာၣ်ခိာ်အာၣ်ရၣ်
န့ၣ်တနီၤလီၤ. မီးလၢအကျါန့ၣ်ပှၤလၢအဘိယွၤအခးဆုၣ်ဝဲကစီဒ်န့ၣ်ခိာ်ခိးထဲန့ၣ်ဟံာ်လီၤ.
မီးပှၤ ၇ ဟံာ်န့ၣ်ခဲကန့ၣ်အံၤ, မၤ ထီၣ် အ ခး ဒ် အ က က့ၢ် က့ၢ်ဆုၣ်ကိးလံာ်အစုပူၤတခိ
လီၤ.

တဉ်ဆဉ်မီးမ့ၢ်ခဲကန့ၣ်အံၤ, အခးဒုဒီဝဲလီၤ. မီးခဲကန့ၣ်အံၤ,ဘါခိးယွၤလီၤ. မီးအာၣ်ရၣ်
စီၤထဲလဲစီၤတဂၤယဲထီၣ်ဝဲဒ်မီးအမါလီၤ. မီးတဒုဖဲအဒုန့ၣ်တဆဉ်ထီၣ်အစီပုၢ်ဝဲၣ်အခဲလီၤ.
မၤခးဒ်န့ၣ်မီးယွၤအဖိ,တံာ်ခိာ်ဒ်ဒ်တပူၤလၢလံာ်ခုာ်ဒၤ,ဘါထုကဖဉ်န့ၣ်ဆဉ်အဂီၢ်အါအါ
တက့ၢ်. မီးပှၤလၢအဟးကွံာ်တဖဉ်မုၢ်န့ၣ် ပဗ္ဗကညးဒီပုၢ်ဝဲၣ်ဘါထုကဖဉ်န့ၣ်ဆဉ် အဂီၢ်အါ
အါတက့ၢ်လီၤ.

မိပုၢ်ဝဲၣ်ခးဘိတံာ်ခိာ်ဒ်ဒ်ခဲလၢခးဘိဒုာ်ဒၤ, လၢယွၤအကျါ၁တးမီးယစံးဘဉ်ဂုၤလၢ
တံာ်မ့ၢ်တံာ်တီလီၤ. မီးခဲကန့ၣ်အံၤ, ဝှၢ်တီအူအမ့ၢ်ထီၣ်ကလံးမီးတခိအံၤ, ယွၤအဘိအမ့ၢ်
ကဲထီၣ်ခိာ်ခိာ်လဲ,မုာ်ကိးလံာ်အဘိအမ့ၢ်လီၤဒီၣ်တးဂီၤကွံာ်ဝဲလဲ, က့ၢ်တက့ၢ်.ပှၤလၢအမၤမ့ၢ်
ဖိၤဘျးဖိၤတဖဉ်န့ၣ်မီးက့ၢ်အခးမီးမၤခဲဘိက့ၢ်ယွၤအခိာ် အါထီၣ်အါထီၣ်ဝဲလဲ, ဒ်ဝှၢ်ယ
ရံးခိလီၤဒီၣ်ဝဲလၢယွၤအမိအကမိၤ၁တးမီးခဲကန့ၣ်အံၤ,မုာ်ကိးလံာ်အဘိအမ့ၢ်လီၤဒီၣ်ဝဲလဲ.
ခးခး၁တးမီးအိၣ်ဂၢ်အိၣ်က့ၢ်ၤဂုၤဝဲလၢယွၤအပူၤခဲလၢခးဘိကိးဂၤဒဲးလီၤ.

မၢ်ၵး ၂၅ နံၤတနံၤပတုၤလၢ ၁၂၁ဝဲၣ်ဖျၢာ်လီၤ. မီးပှၤဖဲန့ၣ်တဟံာ် န့ၣ် မီးက့ၢ်အခး
ဘိက့ၢ်ယွၤအခိာ် ဒ်တန့ၣ်အံၤလီၤ. မီးအာၣ်ရၣ် စီၤယဲဘျဉ် တဂၤန့ၣ်ပှၤပှၤခိာ် ဝဲဒ်မိမီးယဲ
အိၣ်ဝဲဖဲမၤ၁၂၁ဝဲၣ်ဖျၢာ်န့ၣ်မီးဒ်လဲန့ၣ်လဲအိၣ်ဖဲန့ၣ်တဂၤလီၤ.မီးပှၤဖဲန့ၣ်တပူၤန့ၣ်ပှၤပှၤကူ
တံာ်ဖျၢာ်ခဲဖိလီၤ.

မီးပှၤတဖဉ်န့ၣ်မီးက့ၢ်ဒီအခးလၢတန့ၣ်အံၤ ၁တးမီးအန့ၢ်ဟံာ်တံာ်ခွၢ်ခိးဝဲလီၤ. မီးအာၣ်
ရၣ်တဂၤမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၢ်ဟံာ် တံာ်ခွၢ်ဝဲလီၤ.မၤခးဒ်န့ၣ်မီး, မိပုၢ်ဝဲၣ်ခးဘိဒုာ်ဒၤ,ဘါထုကဖဉ်
န့ၣ်ဆဉ်အဂီၢ်တက့ၢ်. မီးပှၤတဖဉ်အံၤ, အိၣ်မီးအဒုာ်အခါ ၁တးမီးဂၤခဲဂၤပှၤတထံာ်စီ
လီၤ. ခဲကန့ၣ်အံၤ,မ့ၢ်ယွၤအဘျးအဖျိၣ်၁တးမီး, အတံာ်ဂုၣ်ပှၤဝဲဒ်န့ၣ်ခွၢ်လီၤဝဲဒ်ခိာ်မးလီၤ,
စံးဝဲ.

မၢ်ၵး ၂၆ နံၤတနံၤပတုၤ လၢမိၢ်မါဒၤလီၤ. မီးပတုၤန့ၣ်မၤအာၣ်ရၣ် တဂ့ၢ်တဝ်ဘဉ်၁

တားမီးပတထိန်တင်မီးပစံးလာပကကျားမီးအဝဲခွင် ဗွကညးပှားမီးပဝံးခူးအိလီ။ မီးမာထိန်န့ၣ်ပဝဲရိၣ်ဖိလာအကစီမီးအဟံၣ် မီးပဝံးခူးအိၣ်ခိၣ်ကွာ်ဖိ ကွာ်အိၣ်ဖဲန့ၣ် တဒိလီ။ တင်ဆင်မီးပှားတဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ် ပှားအယဲၣ်ဖိတားမီးယွၤတီးစၣ် ကခါကွာ်ဆူအခဲၣ်တခိလံ။ ဝးခုတၢ်လာအဂီၢ်လာယွၤအပူၤတက့ၢ်။ မီးဖဲန့ၣ်ပှားပူၤဂ့ၢ်အဖိအဖိၣ်ခဲၣ် ခွါစီၤဂတိးမးတဂၤဖဲအိၣ်လာအခါမီးခိၣ်ကွာ်ဖိကွာ်အိၣ်ဖဲန့ၣ်လီ။

မီးပှားတဖၣ်န့ၣ်ပဝဲခွင်ညါလာယွၤတီးထီၣ်အဝဲခွင်ပှားတၢ်လီ။ ဝးခုတၢ်ထုကဖၣ်န့ၣ်တင်အဂီၢ်အါအါတက့ၢ်။ မီးဒိပုၢ်ဝဲၣ်ခွင်ဒါ၊ ခွတၢ်လာၣ်နၤတၢ်ကိးတဂၤယွၤန့ၣ်၊ အဘိဖိမုၢ်ဖိအါထီၣ်မီးတုၤက့ၤလံ၊ တါထုကဖၣ်တၢ်တူကစၢ်န့ၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်တက့ၢ်လီ။ ဒိပုၢ်ဝဲၣ်ဒါ။

မီးမၢ်ၤၤၤ ၂၇ နံၤတနံၤ၊ ပတုၤလာဒွၤလိၣ်ဒါလီ။ မီးပှားတဟံၣ်န့ၣ်မ့ၢ် ကွာ်အဝဲအိၣ်ခိၣ်လီ။ မီးပတုၤထီၣ်ခိၣ်ပှားမီးဖဲထီၣ်အိၣ်ခိၣ်ပိၣ်ပိၣ် ဝဲတကီၢ်ခါလီ။ မီးပဝဲခိၣ်ဝဲၣ်ကွဲးထီၣ်ပတြၤလာယွၤအဘျူးအဖိၣ်မီးပတါတၢ်လီ။ ပှားဖဲန့ၣ်တဟံၣ်ဆဲးလီၤအမံၤလာအကစၢ်ဒီးဘျူးအဝဲလီ။ ပတဘျူးမီးတင်ပကပံၣ်ခိၣ်ကလိၣ်အိၣ်တုၤအံၤဆူညါတခိန့ၣ်မ့ၢ်မၤဂ့ၢ်ဝဲတားမီးပကဒီးဘျူးအိၣ်လီ။ မီးမုၢ်အိၣ်ခိၣ်ဘျူးဘျူးန့ၢ်ပှားဖဲလွၣ်လိၣ်ဒွန့ၣ်လီ။ ထာ်မီးဝဲရၣ်ကွာ်လၢပအိၣ်ခိၣ်ဖဲလွၣ်လိၣ်ဒွန့ၣ်လီ။

မီးမုၢ်ခိၣ်ထံးပှားအံၤ ပတားမးလိၣ်ပဝဲဖဲလွၣ်လိၣ်ဒွအံၤလီ။ ပတားမးလိၣ်ပဝဲန့ၣ်မ့ၢ်လါမၢ်ၤၤၤ ၂၉ နံၤတနံၤန့ၣ်လီ။ ထဲခိၣ်ယက့ၤလီၤထဲဆူပှားမၢ်ခိၣ်လါမုၢ်ထီၣ်လါဒွၤလိၣ် အဝဲဆူမုၢ်ထီၣ်တခိလီ။ မီးဝဲရၣ်ကွာ်လၢက့ၤလီၤကွာ်ဆူစူးထၣ်တခိလီ။ မ့ၢ်အဖိမၤတကဲတၣ်တားမီးကွာ်လီၤဝဲလာအချူလီ။ ဝဲရၣ်န့ၣ်အဖိမုၢ်အိၣ်ခိၣ်မုၢ်ခိၣ်မုၢ် ဝဲတားမီးကလဲၤတုၤထွဲအဝဲရိၣ်အံၤလာၣ်မီးခဲကနံၣ်အံၤပလဲၤပဝဲမီးဝဲရၣ်ခိၣ်ခိၣ်န့ၣ်လာၣ်ခိၣ်တဝဲစၣ်စၣ်လီ။ မီးတုၤအတားမးမီးယးန့ၣ်ယလဲၤကွာ်ခိၣ်ထဲတဂၤန့ၣ်ခိၣ်ခိၣ်လီၤဝဲလီ။ အိၣ်ခိၣ်ထဲ ၁၀ ဖျၢၣ်လီ။ စီၤကွၤလုတဂၤယထံၣ်လိၣ်အိၣ်ဖဲလွၣ် လိၣ်ဒွန့ၣ် တုၤယတားမးမီးဝဲရၣ်ကွာ်လၢ မီးစီၤကွၤလုတဂၤန့ၣ်ပိၣ်ယခဲလီ။ တုၤယဝဲခိၣ်ခိၣ်ကွာ်ခိၣ်မီးပှားမီးအဝဲခွင်န့ၣ်မၤစၢၤတၢ်လီ။

မီးမၢ်ၤၤၤ ၂၉ နံၤတနံၤန့ၣ်ပတားထီၣ် ဖဲလွၣ်လိၣ်ဒွန့ၣ်လီ။ မီးဝဲရၣ်ကွာ်လၢက့ၤလီၤဝဲဆူစူးထၣ်န့ၣ်လီ။ မီးထဲခိၣ်ယထဲကွာ်လီၤထဲဆူပှားမၢ်ခိၣ်လီ။ မီးပှားမၢ်ခိၣ်ဖိတဖၣ်မၤဂ့ၢ်တစဲးစဲးဘၣ်ဆၣ်ဖျံၤ ဒီးအဘၢအကွီၢ် လၢပှားကထဲမၤအိၣ်န့ၣ်တမံၤလီ။ မီးတအိၣ်ခိၣ်အိၣ်စီၤတဝဲတၣ်၊ မီးပူၣ်ကိၢ်ဝဲကိၢ်ထဲပှားကထဲမၤအိၣ်တမံၤလီ။

မၤဝဲခိၣ်န့ၣ်မီးတါထုကဖၣ်န့ၣ်တင်အဂီၢ်အါအါလာယွၤတက့ၢ်လီ။ မီးအဝဲရၣ်ဖိခိၣ်ဖဲအိၣ်ခိၣ်အိၣ်ခိၣ်ဖိအိၣ်ဖဲန့ၣ်လီ။ ဂုၣ်တါထုကဖၣ်န့ၣ်တင်အဂီၢ်တက့ၢ်လီ။ ခံးဝဲခိၣ်၊ မီးပှားထွဲကူနံၣ်ယၣ်ဖိတဖၣ်အံၤ၊ အိၣ်ခိၣ်အဘၢအကွီၢ်၊ လၢကိးဟံၣ်ခိၣ်လီ။ မီးတၢ်မၤအဝဲခိၣ်လၢအကျါတမံၤအံၤ၊ တါကွာ်ယွၤ လၢအအိၣ် လၢမုၢ်ထီၣ်ဒွၤလိၣ်နံၤတခိအံၤ၊ တါကွာ်ယွၤမ့ၢ်ကွာ်အဝဲဘၣ်ဆၣ်ကၢၣ်ထီၣ်အဘၢအကွီၢ်တမံၤအံၤတဟါ မၢ်ခိၣ်ဘၣ်လၢအကျါအံၤခိၣ်ဘၣ်၊ မးဝဲခိၣ်န့ၣ်မီးတါယွၤတခိအံၤတါဝဲ၊ မ့ၢ်အဝဲခိၣ်တကပီၤထီၣ်တင်မၤဝဲခိၣ်န့ၣ် မီးပုၢ်ခွင်ဝဲၣ်ခွင်ဒါ၊ ဗွတါထုကဖၣ်ဝဲကိးစၢၤကစၢ်ယွၤဆူၣ်ဆူၣ်လာထွဲကူနံၣ်ယၣ်အဂီၢ်အါအါတက့ၢ်။ မီးပှားလာအမ့ၢ်ကွာ်အဝဲမၤထီၣ်အဝဲရိၣ်တါကွာ်ယွၤလၢအအိၣ်လၢဒွၤလိၣ်အမုၢ်ထီၣ်တခိအံၤ၊ မ့ၢ်ပှားအယဲၣ်ဖိလာအတတၢ်တၢ် ဘၣ်ညဲလၢပဒိၣ် စီၤပၤအစူပူၤနီတဘျီတၢ်။ မ့ၢ်ပှားမံၤတကလုၢ်လၢအတအိၣ်ဘၣ်မီးအမိၣ်ဘၣ်ခဲကနံၣ်အံၤ၊ မ့ၢ်ပှားအဲကလဲးဖိအဂ့ၢ်လီ။ ဘၣ်ဆၣ်ပဒိၣ်တဖၣ်မီးဝဲ

တဉ်, ဒိဉ်ယံင်ကစွဲလီၤ. တဉ်ဆဉ်ခဲကနံင်အံၤ, မၤတၢ်ဆဲးဆူင်မၤဘၢတမံၤအံၤရွၢလီၤ
 ဖးဒိဉ်လီၤ. တၢ်အၢယါမၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ပကစၢ်အဘျးအဒိဉ်လီၤ. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီးဘါထုကဗဉ်ယုၤ
 ဆူၣ်ဆူၣ်တက့ၢ်. မၢ်ဂှး၃၀နံၤတနံၤယတုၤလၢဒုဖးလိာ်ဒုလီၤ,ဒီးဖဲန့ၣ်မ့ၢ်ဘျဲကူတၢ်ဖျိဉ်ခဲ
 ဖိလီၤ. ဒီးပုၤဖဲန့ၣ်တဟံၣ်မိၣ်ကွၢ်အသးဒိဉ်လိာ်ခဲန့ၣ်လိာ်. တဉ်ဆဉ်ဒီးအသးတကပီၤထီၣ်
 တဉ်, အသးခဲဒီးမးလီၤ. ဒီးတဖဲလီၤတူၣ်မူဘါဒီၤကစၢ်ယုၤလၢခဲၣ်ပူၤတဉ်, ဒီးပုၤတဖဉ်
 န့ၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအတဝုၣ် ညါတဉ်တၢ်တီတၢ်လီၤတဉ်,ဒီးပုၤတဖဉ်န့ၣ်,ဘါယုၤတဉ်ဆဉ်တဝုၣ်
 ညါတဉ်တၢ်ဒိဉ်တၢ်ဒီတဉ်, တဉ်ဆဉ်ဒီးစွဘါထုကဗဉ်န့ၣ်တဉ်အဂီၢ်လၢယုၤအါအါတက့ၢ်.
 ဒီးပုၤလၢအဖဲကွၢ်အဒိအိဉ်လၢအကျါတနီၤ.ဒီးပုၤတဖဉ်မုန့ၣ်တဖဲလီၤဘါတဉ်တၢ်လၢဘ
 ခိဉ်ပူၤတဉ်,ဒီးပုၤတဖဉ်န့ၣ် အသးခဲဒိဉ်မးလီၤ. ဒီးအသးဒ်အိဉ်လၢယကျါဒီးဒိဉ်က့ၢ်ဒီက့ၢ်
 အိၤန့ၣ်က့ၢ်ဒီး, အတၢ်တီၢ်န့ၣ်ဖဲစ့တအိဉ်တဉ်, ဒီးယလဲၤဒီးယထံၣ်လၢအတမၤဂ့ၢ်တဉ်
 ဒီးယမၤအဒိဉ်က့ၢ်လီၤ.ဒီးအဝဲဒုဉ်စွကညးအာဉ်လီၤ ဒိဉ်လီၤ အသးလၢတုၤ အံၤဆူညါအာဉ်
 လီၤအသးလၢဘါကမၤဂ့ၢ်ဒီး ကမၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်တီတၢ်လီၤ တုၤအသးကတၢ်လီၤစံး
 ဝဲဒုဉ်. မၢ်ဂှး၃၀နံၤတနံၤယတုၤလၢခါဉ်ယံၣ်ခဲန့ၣ်လီၤ.ဒီးတၢ်လၢပုၤတဟံၣ်န့ၣ်မိၣ်ကွၢ်အ
 သးဘါက့ၢ်ယုၤအိဉ်ခဲတဟံၣ်ညါလိာ်, ဒီးတကဲဒီးတဉ်လၢအပျဲၢ်အဘိဉ်နီတဂၢ်ဒီးတဉ်, ဒီးတစွ
 ဒီးဘျးတဉ်အသးနီတဂၢ်တဉ်,ဒီးကၢဉ်တၢ်ထဲအဘၢကကီၢ်န့ၣ်တမံၤလၢအကစွက့ၢ်ဝဲလီၤ.
 မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီးအသးခဲဒိဉ်ဒီးဝဲအါမးလီၤ. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီးစွဘါထုကဗဉ် န့ၣ်တဉ်အဂီၢ်ဆူၣ်
 ဆူၣ်လၢယုၤန့ၣ်တက့ၢ်လီၤ. ဒီးယလဲၤတုၤဒီးယဘါထုကဗဉ်ယုၤလၢအဂီၢ်တထံၣ်စီလီၤ.ဒီး
 ယမံးဖဲန့ၣ်တဒိဒီးယဒိဉ်က့ၢ်ဒီက့ၢ်အိၤလၢယုၤအကလုာ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးအဝဲဒုဉ်တအိဉ်မူတဝ်
 တဉ်, သးပုၤနီဉ်တဉ်အဂီၢ်နီတဂၢ်တဂ့ၢ်လီၤ. ဝုဉ်နီဉ်ထီၣ်တဉ်အဂီၢ်လၢသ့တၢ်ဘါထုကဗဉ်
 န့ၣ်လၢကိးဂၢ်ဒီးတက့ၢ်လီၤ.

Obituary of Prepaú's wife.

စ.န. ၁၈၅၀ အ့ၣ်ပိးလး ၂ နံၤတနံၤယၢၤစီၤ ဖြိဖိကွဲးဝဲလီၤ.

အိဉ်လၢအလီၢ်တပူၤလၢလၢ်ခါတဉ်အိဉ်မးမး(ကြိဉ်, ဒီးဝဲရုဉ်အ့ၣ်လုဉ် မးမးအ့ၣ်လုဉ်, ဒီးဝဲ
 ရုဉ်ဒီမၤ, မးမးဒီမၤ,ဒီးဝဲရုဉ်ဝံးမးမးဝံး,ဒီးဝဲရုဉ်ဘဲးနဲးမးမးဘဲးနဲး, ဒီးဝဲရုဉ်မ့ၢ်ခံၣ်မးမး
 မ့ၢ်ခံၣ်, ဒီးယဝဲကိးဝးဘိဝဲရုဉ်ကွၢ်လၢ်, ဒီးဖိဒီးမၤ,ဒီးဒိဉ်ဝဲၣ်ပွဲးဖိဒီးဖိဒီးမၤ, ဒီးယဖိဒိဉ်သး
 ဘိဆဲးယံၣ်ဖိ, ဒီးဒိဉ်ဝဲၣ်အဂ့ၢ်အဂၢ်ခဲလၢ်ဝုဉ်သ့ဒီး, ခဲကနံၣ်အံၤယကကွဲးန့ၣ်သ့လိာ်ပရၢ
 တတူဉ်အံၤလၢယမၤဝးဘိနီၢ်ကိဉ်လိာ်တဂၢ်ဝဲဒုဉ်လိာ်လဲၤအဂ့ၢ်အဂီၢ်လီၤ.

ဒီးမ့ၢ်အသးယးထီၣ်ဝဲလၢမၢ်ဂှး ၁၅ နံၤမုၢ်ထူဉ်အခါန့ၣ်လီၤ.ဒီးအဝဲဒုဉ်လၢအတချးဝဲ
 ဒီးတဉ်လၢတၢ်ဆါတ့ၢ်အိၤဖးဒိဉ်န့ၣ် တဉ်အခါလၢပကလဲၤအိဉ်ဖျိဉ်မိဉ် ငါစ့ၢ်မံၣ်တါန့ၣ်
 ပတချးလဲၤဒီးတဉ်ဒီးယစံးအိၤတၢ်ဆါန့ၣ်ယလဲၤအိဉ်ဖျိဉ်မိဉ် တချးမိၤလဲၣ်. မ့ၢ်ကံၢ်ယ
 ကကွဲးယုဉ်ထဲတၢ်အိဉ်ဖျိဉ် အလိာ်ဖိၤဝဲၣ်. ဒီးအဝဲခဲးဆၢယၢၤစံးဝဲဒုဉ်, နတလဲၤတဉ်ကဝုဉ်
 လဲၣ်,တၢ်အိဉ်ဖျိဉ်ဒီးဒိဉ်တပူၤန့ၣ် နတဉ်လဲၤလီၤ. တၢ်ဆါယၢၤန့ၣ်ဝဲက့ၢ်ဒီးယကအိဉ်ပဝဲလၢ
 ယံၣ်လီၤ.

လၢန့ၣ်အခိဉ်တလိာ်န့ၣ်တဖဲက့ၢ်ကိးဒီးနီၢ်ဘျိဉ်ဖိလီၤ. မ့ၢ်အဂ့ၢ်ဒိလဲၣ်. တၢ်ဆါယၢၤအ
 အံၤတစုအံၤနးထီၣ်ယၢၤတဖိဒိၤလီၤ. မိဒီးန့ၣ်ဒီးတၢ်မိဉ်ထံၣ်တဉ်ယသးလၢနီၢ်ဘျိဉ်ဖိဒီး
 အဖိအလံၤလီၤ. မိဒီးန့ၣ်ဒီးယတဉ်လဲၤမၤန့ၢ်နီၢ်ဘျိဉ်ဖိလီၤ. ဒီးယလဲၤအိဉ်ဖျိဉ်မိဉ်တၢ်န့ၣ်

ယိတ်တလါညါလါ၁ရုၣ်ကြိၣ်ဆူလၢ်ဟူၣ်ကီၤလၢဝါ လၢ ဟူၣ်တြါတခါအံၤလီၤ. ဆူ
 လၢ်ဟူၣ်ဆၣ်ဆိးတဖဲၣ်ပၢ်တၣ်, တုၤအနုၤအဒီပူၤကွံၣ်မိးအိၣ်ဖျိၣ်မိၣ်ဖျိၣ်ဝဲလီၤ. မိးပအိၣ်
 ဖျိၣ်မိၣ်ဖျိၣ်တၢ်န့ၣ်အိၣ်ထဲၣ်ရုၣ်ကြိၣ်မိး၁ရုၣ်အ့ၣ်လ့ၣ်ခဲၣ်ဂၤဖီၤလီၤ. မိးဝှံၣ်ပဒိၣ်လၢဝှံၣ်တဲၣ်န့ၣ်
 ဇီၤလဲၤထီၣ်စ့ၢ်ကိးလီၤ.

မိးန့ၣ်မိးအခါ ဖဲပအိၣ်ဖျိၣ်မိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ် ၁ရုၣ်ကီၤလၢဝါ အိၣ်ခဲၣ်ဂၤ မိးဝှံၣ်ပဒိၣ်ကီၤလၢဝါ
 အိၣ်တဂၤ, ခဲလၢ်န့ၣ်မ့ၢ်၁ဂၤလီၤ. မိးပအိၣ်ဖျိၣ်မိၣ်ဖျိၣ်တၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ထဲအစ့ၤဒီဖီၤမိးတၢ်အိၣ်
 ဖျိၣ်အခါၣ်၁ရုၣ်ကြိၣ်တဂၤန့ၣ်ဟူၣ်က့ၤတၢ်အိၣ် ဖျိၣ်မိးပယဲက့ၤပဝဲလီၤ. မိးပယဲက့ၤပဝဲန့ၣ်ယိတ်
 ဗုဒိမိးပတုၤက့ၤလၢပယံၣ်လီၤ. မိးယယဲက့ၤတုၤမိးယက့ၤယမါအတၢ်ဆါ နးန့ၣ်ကမိးလၢ
 ယလဲၤတၢ်န့ၣ်တက့ၢ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်အန့ၣ်တစ့မိးတက့ၢ်လၢၤဘၣ်ယိတ်ယိတ်ဘၣ်, တူၢ်မိးထဲတ
 လါဖီၤလီၤ. မိးအဝဲခၣ်အတၢ်ဆါန့ၣ်မၤဒဲၣ်အံၤ, အပူၤထဲၣ်တမံၤ, မိးအလူတမံၤ, မိးအကူး
 တမံၤ, မိးအဝဲပအူးတမံၤ, မိးတၢ်ဂံၢ်ဒီၤတမံၤ, မိးတၢ်ထီၣ်ဒီၤတမံၤ, မိးတၢ်အူဒီၤတမံၤ,
 တၢ်ဆါ ၇ မံၤန့ၣ်အိၣ်လၢအလီၤ မိးယမၤန့ၢ်အိၣ်လၢကဝိၣ်ကဒီတဖၣ်န့ၣ်အိၣ်ဝဲ, တၢ်ဆါ
 မ့ၢ်ဘျါတမံၤအိၣ်တမံၤ, ဘျါတမံၤအိၣ်တမံၤ, ယိတ်ယိတ်မိးအိၣ်မိးထဲတၢ်လူမိးတၢ် ပူၤထဲၣ်ခဲ
 မံၤန့ၣ်ဖီၤယမၤတဘၣ်စူးလၢၤ ဘၣ်တုၤအဝဲလီၤ. မိးအဝဲဝဲတၢ်န့ၣ် အတၢ်မၤ လိတ်တအိၣ်
 လီၤထဲၣ်တၣ်နီၣ်တဘီၣ်တၣ်, ယန့ၢ်ဟူၣ်ထဲအစံးဝဲခဲစ့ၣ်အံၤ, ယကဝဲလီၤ, မိးၤၤၤန့ၣ်အနီၣ်ဆဲးမိး
 ကၤ. အအံၤတဘီၣ်အိၣ် ကမိးတဒီခဲမိးကမိးဝဲယကဝဲလီၤတီၤမိး မိးၤၤၤန့ၣ် အနီၣ်ဆဲးမိး
 ကလဲၣ်. မိးယစံးဆၢအိၣ်, နမ့ၢ်ခွၣ်ညါလၢနတမူလၢၤဘၣ်မိးနဘၣ်ယိတ်တၢ်လၢနဖိတခါမိး
 ၤၤၤန့ၣ်အဂီၢ်အလီၢ်တအိၣ်ဘၣ်, အဝဲမ့ၢ်ဂ့ၤ, နဲၣ်ခွၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, မ့ၢ်ကစၢ်ယူၤအတၢ်လီၤ. မိးန့ၣ်
 မိးနဘၣ်ပၣ်ဆူၣ်န့ၣ်လၢယူၤအပူၤတခါတက့ၢ်. မိးနဖိၣ်ခါန့ၣ်ကစၢ်ယူၤအစံးက့ၤကွၢ်က့ၤဝဲ
 ခွဲၣ်န့ၢ်မိးနတက့ၢ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်အန့ၣ်တစ့မိးတက့ၢ်ကီၣ်လၢၤဘၣ်ဝဲတုၤအဝဲလီၤ. မိးလၢ
 အဝဲတချးၣ်ဒဲးဘၣ်ခဲဒီအတီၢ်ပူၤ လၢမၤန့ၢ်ဖဲဝဲဒဲးပၢ်မံတုၤအကတီၢ်န့ၣ်ပထံၣ်တၢ်ကပီၤတ
 ဗီၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ် မ့ၢ်ခွၣ်အိၣ်မိးမိးကအိၣ်ခဲမိးအဘျီၣ်န့ၣ် အခါၣ်ထံး အိၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်မိး
 အိၣ်ထီၣ်ဘျါကျူၣ်ကလဲၣ်ဆူမူကပိၣ်လီၤထးန့ၣ်လီၤ. မိးန့ၣ်မိးဒဲးဘီၣ်၁ရုၣ်ကြိၣ်တဂၤဖီၤ,
 ယလိပ်ပရၢတဘျီၣ်အံၤမိးဒဲးစူၤဝဲကညီၤနဖိၣ်ဒဲးဘီၣ်ယၤအံၤဖိးယွၣ်လီၤဆူမိၣ်လဲၣ်မိးဒဲး
 အကမၤန့ၣ်ဘၣ် အဝဲဆူဆၣ်တူၢ်ဂီၤအပူၤမိးဒဲးယဖိၣ်ပၢ်ဝဲခဲလၢ်ကန့ၢ်ဟူၣ်ယမါဒဲးဘီ
 အပရၢကိးဂၤဖိးတက့ၢ်, အမ့ၢ်. မိးပြီဖိ.

ဆပ်တူဂီအဝှံၣ်.

ယဘိးတၣ်ခွၣ်ညါပှၤအိၣ်ဖျိၣ်မိးအဝှံၣ်ရုၣ် တပူၤလၢ်လၢ်လၢဆပ်တူဂီအဝှံၣ်တမံၤဖိ
 အံၤ, စူလၢပူၣ်န့ၣ် တၢ် အဂီၢ် တဖဲ တုၤဘၣ် လၢကီၢ်အမ့ၤရံၤကး ဘၣ်၁တးမိး တုၤစးန့ၣ်
 ၁၈၅၈ န့ၣ်အံၤ ကတၢ်ဝဲမိးဘၣ်က့ၤစးန့ၣ် ၁၈၅၉ န့ၣ်န့ၣ်ပှၤလၢအန့ၢ်ဆပ်တူဂီတဖၣ်
 ကတၢ်ဟ့ၣ်အပှၤလီၤ. မၤဒဲးန့ၣ်မိးကွဲးလီၤပှၤလၢအန့ၢ်ဖျိၣ် အကျါလၢအဆၢန့ၢ် ဝဲတဖၣ်
 အမံၤမိးယွၣ်လီၤလၢယစူပူၤတက့ၢ်. ပှၤလၢအယွၣ် ပၣ်အပှၤလၢန့ၣ်အိၣ်ထံး တဂၤလၢ
 လၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်ထဲၣ်၁ဒဲးဖီၤ. မ့ၢ်ပှၤလၢအအိၣ်တုၤန့ၣ်လၢ် တခါကဘၣ်ဟ့ၣ် တတးညါ
 လီၤ. ၁ရုၣ်ဝဲးအကလုၢ်လီၤ. စ.န့. ၁၈၅၈. လါယုၣ်စီၣ် ၄ မိ.

Seulmain—Published at the Amer. Mis. Press, under the supervision of Rev. J. WADE, D. D. Edited by Rev.
 Pahpoos.....Rev. C. Bennett Supt. Mission Press.